

Odločba Višjega sodišča RS: VDS Sklep Pdp 21/2003

Zbirni podatki

Evidenčna številka: VDS02858

Sodišče: Višje delovno in socialno sodišče Ljubljana

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne spore

Datum: 2.12.2004

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: začasno presežni delavec - svet delavcev - presežni delavec

[Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Povezave

Zveza: ZSDU člen 67. ZDR (1990) člen 36c.

Besedilo

Jedro:

Delodajalec člana sveta delavcev ne sme uvrstiti med začasno presežne delavce.

Izrek:

Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijana sodba sodišča prve stopnje.

Obrazložitev:

Sodišče prve stopnje je z izpodbijano sodbo razveljavilo sklep uprave tožene stranke z dne 17.4.2002 in sklep komisije za pritožbe z dne 31.5.2002, naložilo toženi stranki, da tožnico pozove nazaj na delo in ji izplača razliko med nadomestilom plače, ki ga je prejela in plačo, ki bi jo prejela, če bi delala, z zakonskimi zamudnimi obrestmi od zapadlosti posameznih zneskov do plačila. Toženi stranki je tudi naložilo, da tožnici povrne stroške postopka v znesku 51.240,00 SIT z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dneva izdaje sodbe do plačila. Zoper sodbo se pritožuje tožena stranka, ki uveljavlja pritožbena razloga nepopolne ugotovitve dejanskega stanja in napačne uporabe materialnega prava iz 2. in 3. točke 1. odstavka 338. člena Zakona o pravnem postopku (ZPP, Ur.l. RS št. 26/99, 96/2002, 2/2004). Navaja, da bi moralo sodišče prve stopnje počakati na izid arbitražnega postopka, ki je bil sprožen za rešitev vprašanja, ali so člani sveta delavcev varovani tudi pred uvrstitvijo med začasno presežne delavce. Sodišču prve stopnje očita, da se ni spuščalo v vsebino spora, ampak se je zadovoljilo z ugotovitvijo, da Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU, Ur.l. RS št. 42/93) nudi varstvo članom sveta delavcev pred vsakršnim postavljanjem v manj ugoden položaj, kamor sodi tudi uvrstitev med presežne delavce - tako začasne, kot trajne. To pa po mnenju pritožbe ni pravilno, saj tožnica, ki je bila predsednica sveta delavcev, pri izvajanju te funkcije ni bila ovirana. Svet delavcev je nemoteno in zelo aktivno deloval ter v spornem času imel več sej. Poleg tega meni, da 67. člen ZSDU članom sveta delavcev ne daje absolutne zaščite, ampak le funkcijsko. Tožnica ni bila poslana na čakanje zaradi njene aktivnosti v svetu delavcev. Predlaga, da pritožbeno sodišče pritožbi ugodi, izpodbijano sodbo razveljavi in zadevo vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje. Pritožba ni

utemeljena. Pritožbeno sodišče je preizkusilo izpodbijano sodbo v mejah pritožbenih razlogov, pri čemer je po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb postopka iz 2. odst. 350. člena ZPP in na pravilno uporabo materialnega prava. Ugotovilo je, da je sodišče prve stopnje dejansko stanje popolno ugotovilo, materialno pravo pravilno uporabilo in bistvenih kršitev določb postopka, na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti, ni zagrešilo. Iz izpodbijane sodbe izhaja, da je bila tožnica predsednica sveta delavcev pri toženi stranki. S sklepom z dne 17.4.2002 ji je uprava tožene stranke odredila čakanje na delo v trajanju največ šestih mesecev. Njen ugovor zoper tak sklep je komisija za pritožbe z dne 31.5.2002 zavrnila in izpodbijani sklep dopolnila tako, da je tožnici priznala plačilo za dejansko delo, ki ga bo v času čakanja opravila za potrebe sveta delavcev. Bistvo tega delovnega spora je v vprašanju, ali delodajalec člana sveta delavcev lahko uvrsti med začasno presežne delavce. Pritožba se neutemeljeno zavzema za potrditev svojega stališča o smotrnosti prekinitve postopka zaradi začetega arbitražnega postopka. Odločitev arbitraže bi sicer lahko pripomogla k mirni rešitvi tega spora, ni pa to nujno, saj ne gre za arbitražo, v kateri bi kot stranka sodelovala tožnica in tudi ne za arbitražo, ki bi bila določena z zakonom. Postopka pred arbitražo glede vprašanj, ki se tičejo izvajanja 67. člena ZSDU zakon ne predpisuje. Sodišče prve stopnje pri reševanju tega delovnega spora ne bi bilo vezano na odločitev arbitraže, zato je bilo smotno s postopkom nadaljevati. Pri odločitvi o razveljavitvi citiranih sklepov organov tožene stranke je sodišče prve stopnje izhajalo iz 67. člena ZSDU, po katerem člana sveta delavcev ni mogoče v času opravljanja njegove funkcije, če ravna v skladu z veljavnimi zakoni, kolektivnimi pogodbami in dogovorom po tem zakonu, brez soglasja sveta delavcev uvrstiti med presežne delavcev. Pritožbeno sodišče soglaša s pravnimi dejanskimi in pravnimi zaključki sodišča prve stopnje. Namen citirane določbe je varovanje članov sveta delavcev pred takim poseganjem v njihov delovnopравни status, ki bi izvajanje njihove funkcije oviral. Odreditev čakanja na delo - uvrstitev med začasno presežne delavce - je tudi po oceni pritožbenega sodišča ovira za nemoteno izvajanje funkcije člana sveta delavcev. Neutemeljena je pritožbena navedba, da 67. člen ZSDU nudi članu sveta delavcev

le zaščito pred uvrstitvijo med trajno presežne delavce, šikanoznim ravnanjem delodajalca in če je odločitev delodajalca v zvezi z delavčevo aktivnostjo v svetu delavcev. Taka razlaga iz citirane določbe ne izhaja. Zakon o delovnih razmerjih (ZDR, Ur.l. RS št. 14/90, 5/91, 71/93) v 36. c členu ščiti člana sveta delavcev pred prenehanjem delovnega razmerja v času opravljanja njegove funkcije in še dve leti po prenehanju, ZSDU pa daje članom sveta delavcev širšo zaščito. Med drugim varuje člana sveta delavcev pred uvrstitvijo med presežke (ne samo trajne). Pri tem pa te zaščite ne veže le na delavčevo aktivnost v svetu delavcev (tako kot npr. Splošna kolektivna pogodba za gospodarske dejavnosti (SKPGD, Ur.l. RS št. 40/97) za sindikalne zaupnike), ampak na vse odločitve delodajalca, ki imajo - ne glede na razlog - za posledico uvrstitev člana sveta delavcev med presežke. Presežek delavcev se po ZDR pojavi v primeru prenehanja potreb po delu delavcev in je lahko začasnega ali trajnega značaja. Kadar začasno preneha potreba po delu delavca, ga delodajalec na podlagi 30. člena ZDR lahko razporedi na drugo delovno mesto, v drugo organizacijo, pošlje na prekvalifikacijo oz. dokvalifikacijo, odredi čakanje na delo ali uvede delo s skrajšanim delovnim časom. Pred izbiro enega od naštetih ukrepov mora biti delavec opredeljen za začasno presežnega delavca, kar pomeni, da je član sveta delavcev po 67. členu ZSDU zaščiten pred vsemi zgoraj naštetimi možnimi ukrepi delodajalca. Ker je bila tožnica predsednica sveta delavcev, je tožena stranka ne bi smela uvrstiti med začasno presežne delavce. Sodišče prve stopnje je zato utemeljeno zahtevku ugodilo, ne da bi se spuščalo v nadaljnje obravnavanje spora po vsebini. Ker razlogi, iz katerih se sodba lahko izpodbija niso podani, je pritožbeno sodišče pritožbo zavrnilo in potrdilo sodbo sodišča prve stopnje.

Zveza:

ZSDU člen 67. ZDR (1990) člen 36c.